

Indholdsfortegnelse

Forord	7
Indledning · Mennesket bag den kvalitative iagttagelse og undersøgelse	11
<i>Casper Feilberg og John Maul</i>	
Tidsånd og filosofisk udgangspunkt	12
Et forsvar for både den individuelle og kollektive faglige habitus	22
Den kvalitative iagttagelse og den forstående undersøgelsestilgang	26
Det kræver et menneske at forstå et andet menneske	27
Iagttagelse, undersøgelse og udredning	29
Antologiens struktur, læsestrategier og målgruppe	31
Referenceliste	33
1 · Eksistential fænomenologi – filosofisk grundlag for kvalitativ iagttagelse	35
<i>Casper Feilberg</i>	
1. Eksemplificering af den eksistentielle fænomenologis grundbegreber	37
2. Den eksistential-fænomenologiske filosofi og undersøgelses-stil	41
3. Skitse af en fænomenologisk grundlagsteori for studiet af mennesket	49
4. Konklusion	59
Referenceliste	61
2 · Metodologisk refleksion – ved kvalitative iagttagelser og undersøgelser	65
<i>Casper Feilberg</i>	
1. Metodologiske perspektiver på den forstående undersøgelsestilgang	72
2. Centrale begreber for et beredskab til Metodologisk refleksion	77
3. Forskningens erkendelsesinteresser og det metodologiske landkort	85
4. Den tekniske og forstående undersøgelsestilgang	89
5. Professionel selvrefleksion og idealer for en videnskabelig kultur	97
Referenceliste	102
3 · Den kvalitative iagttagers habitus – personligt og kollektivt	107
<i>Casper Feilberg</i>	
Den kvalitative undersøger baggrund for at have sans for arbejdsfeltet	109
a) Den forstående habitus	115
b) Den forklarende og videnskabelige habitus	118
Træk ved en dannet professionsfaglig habitus	120
Det følelsesmæssige arbejde forbundet med at have sans for og at udvikle tænkning om æstetisk mening	124
Konklusion	135
Referenceliste	136

4 · Den lidenskabelige iagttager – iagttagelser af børn og voksne med udviklingshæmning	139
<i>John Maul og Casper Feilberg</i>	
Præsentation af en iagttager	139
Åndedrætsrytmer	140
Håndgribelig kommunikation	140
Ved randen af menneskeligt samvær	142
Fænomenolog med baggrund i psykologi og specialpædagogik	144
Erfaringer fra egen private oplevelsesverden	144
Goode og afsporingen af den umiddelbare kommunikation	147
Fortolkningen af specialpædagogisk praksis i lyset af eksistentiel fænomenologi	150
Den erotiske og lidenskabelige betragter	151
Der er ikke mere kaffe	153
Bæltedansere mødes og sød musik opstår	154
Det videnskabelige og det hverdagsagtige	157
Referenceliste	159
5 · Den strukturerede iagttager – iagttagelse af specifikke skriftsproglige vanskeligheder	161
<i>John Maul</i>	
Det fænomenologiske udgangspunkt	161
Den sprogvidenskabelige tilgang	163
Dysleksi og ordblindhed i et historisk perspektiv	164
Faglighed og erfaringsbaggrund	166
Inspirationen til undersøgelsesværktøjet	168
Anvendelsesaspektet	171
Undersøgelseskonteksten	173
Det sprogvidenskabelige testapparat	175
Et konkret eksempel	177
Afrunding og opsamling	182
Iagttagelsens essens	187
Referenceliste	189
6 · Det fortolkende blik – psykomotoriske vanskeligheder, diagnoser og pædagogisk-psykologisk rådgivning	191
<i>John Maul og Casper Feilberg</i>	
Optakt	191
Den forstyrrende krop – casebeskrivelsen om Mads	193
Tværfaglig forståelse af Mads' vanskeligheder	196
Børnelægen	197
Historien bag diagnosen	199
Udredning og diagnosticering ud fra en forstående tilgang	200

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	204
Den filosofiske vending	209
Fænomenologi og kompleksitet	210
Referenceliste	212
7 · Den daglige vurdering af farlighed – i psykiatrien og socialektoren	215
<i>Mette Thuesen</i>	
1. Indledning	216
2. Hvad kan føre til, at et menneske øver vold mod et andet menneske?	218
3. Vold mod professionelle hjælpere: to anonymiserede beskrivelser af hændelsesforløb	220
4. At observere det potentielt voldelige i patienten	224
5. Brugen af sig selv i observationerne af patienten. At opbygge et miljø hvor man bruger sig selv i observationerne af patienten	229
6. Det fælles i det farlige	231
7. Konklusion	234
Referenceliste	235
8 · Dannelsen af en eksemplarisk forståelsesbaggrund – inden for menneskefagsprofessionerne	237
<i>Casper Feilberg</i>	
1. Om erfaringsbegrebet og den eksemplariske forståelsesbaggrund	239
2. Dannelsesprocesser og det eksemplariske princip	245
3. At lære af erfaring og at ændre grundlæggende antagelser om livet	252
Konklusion	255
Referenceliste	257
9 · Vilkårene for den kvalitative iagttagelse – i et nutidigt perspektiv	259
<i>Casper Feilberg</i>	
Introduktion: Når man selv er sin egen værste fjende. Scientisme som kulturel opfattelse	259
1. Et historisk tilbageblik for bedre at kunne forstå nutidens vilkår	263
2. Analyse af de aktuelle samfundsmæssige tendenser	266
3. Alternativet: fagmanden er bagmanden, og professionen som et fagligt kollektiv	278
4. Den umiddelbare tillid og den nagende tvivl	283
Konklusion	286
Referenceliste	287

Indholdsfortegnelse

10 · Iagttagelsens fænomenologi – sammenfatning og overvejelser	291
<i>Casper Feilberg og John Maul</i>	
At begribe iagttagelse	291
Lidenskabelig iagttagelse og dialogisk berøring	293
Struktureret iagttagelse og sproglig rytme	295
Oprindelig diagnosticering	297
Fænomenologisk sammenhæng mellem forståelsesformer	298
A) Den umiddelbare forståelse i metodologisk perspektiv	299
B) Involvering og distance i kvalitativ undersøgelse	301
C) Det specifikkes sammenhæng med det almene	303
D) Mellem teknik og værdier	304
E) Eksistentiel-fænomenologisk refleksion	305
Afsluttende perspektiver på iagttagelsen	306
Referenceliste	307
Efterskrift	309
Referenceliste	311
Beskrivelser af forfatternes faglige habitus	313
Skitse af Casper Feilbergs faglige habitus	313
Skitse af John Mauls faglige habitus	314
Skitse af Mette Thuesens faglige habitus	315